IV. évf. 19. szám

1928. május 6.

EVANGÉLIKUS CSALÁDI LAP

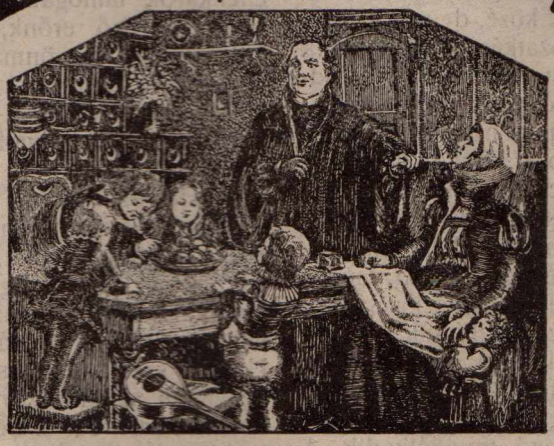

Szerkesztik:
Kemény Lajos
igazgató-lelkész és
Dr. Mikler Károly.
Kiadja a pesti evang. magyar egyház.
Szerkesztésért és kiadásért felelős: Dr. Mikler Károly.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV., Deák-tér 4.
Megjelenik július és augusztus hó kivételével minden vasárnap.
Előfizetési ára félévre 2 P.
Egyes szám ára 10 fillér.

Dr. Hittrich Ödön Bpest VI. Vilmakirálynő út 19-21

Tavaszi ének.

(98. Zsoltár.)

Ezt a zsoltárt bizonnyal tavasszal irta a zsoltárköltő. Talán olyankor, mikor mint ebben az évben is, nehezen és lassan indult meg az új élet a nagy természetben s mikor végre virágba boritotta az erdőket és a dombokat, egyszerre eltelt a szive örömmel és gyönyörködéssel.

Megértjük, ha az emberi sziv megpróbáltatásainak kétségei között, szenvedései, betegségei, veszteségei fájdalmas napjaiban odakényszerül Isten elé, megértjük, ha lelkiismerete fáradhatatlan szavában ezt az itéletet hallja kicsendülni: „*Megérdemelted, megérdemelted*“, — de nem tudjuk megérteni, hogy egy-egy szépséges tavaszon nem lesz sok-sok ember áhitatos szivű, háladatos lelkű, sokkal-sokkal jobban hivő emberré! Mi érdem lehet abban, ha csapások és fájdalmak alatt térdreesett emberek Isten felé fordulnak, ha életváltozást remélők sietve keresik az elfelejtett imádság szavait, — bizony sokkal nagyobb érdem lehet az, ha minden ok és kényszerítés nélkül a tiszta öröm, az önzetlen gyönyörködés pillanatában jutunk el hálálkodó szívvel egészen Isten nagyságának és jóságának felismeréseig.

Az ilyen öröm valósággal felülemel minket e földi élet nehéz kérdésein. Kitágul a láthatár és a tavasz minden bűbája elömlik az egész élet felett. Szivünk, életünk és halhatatlanságunk felett az isteni szeretet örök kegyelmének napja ragyog fényesen és forrón; lelkünk azt súgja, amit ez a zsoltár énekel: „*Csodadolgokat cselekedett az Úr!*“ . . .

Gyermeki szeretetnek, zavarhatatlan bizodalomnak, nyugodalmas szent hitnek, örömtől fénylő háládatosságnak új énekét énekeljétek, emberi szivek! Tavasz, új élet, feltámadás, örökélet új énekét dobogjátok! Emberekről a szeretetnek testvéri, magunk életéről az örökkévalóságnak kételkedés nélküli tavaszi éneke szálljon „Cantate-vasárnapon“ az Úr felé . . .

Az egyház belső élete.

(Az évi jelentés ötödik, befejező része.)

Áttérve a személyi változásokra, fájdalommal jelentjük egyháztanácsosaink sorából dr. Havass Rezső és dr. Thébusz Béla elhalálozását. Előbbi hosszú időn keresztül volt egyháztanácsunk buzgó és tevékeny tagja, utóbbit múlt évi tisztújításunk hívta meg egyháztanácsosaink közé, de szorgalmas templomlátogatóink és áldozatkész adakozóink sorában régóta az elsők között ismertük őt. Mindkettőjük emlékezetét hálásan őrizzük meg.

Viszont örömmel jelentjük, hogy egyházunk 40 év óta érdemes főpénztárosát, Bendl Henriket, a kormányzó úr kormánytanácsosi címmel tüntette ki, mely megérdemelt kitüntetést örömmel és jókívánságokkal veszünk tudomásul. Jelentjük továbbá, hogy a Deák-téri lelkészköri presb. rendes tagjai közé Halász István és dr. Jeszenszky Sándor hivattak be. Vallástanáraink közé meghívtuk Wiczián Dezsőt. Kirner Gusztáv segédlelkész Békéscsabára távozott, helyét Wolf Lajos foglalta el, ki ez idő szerint tanulmányi szabadságon van Svédországban. Az ő helyén Sólyom Jenő munkálkodik. A Deák-téri magyar egyházfi munkáját ez idő szerint Sztano Géza német egyházfi tölti be.

Egyházunk népmozgalmi adatait a következőkben soroljuk fel:

Keresztelés volt a Deák-téren 340, a fasorban 132, a X. kerületben 37, összesen 509, még pedig 270 fiú és 239 leány, törvénytelen közülük 50.

Esketés volt a Deák-téren 131, a fasorban 114, a X. kerületben 25, összesen 270, ezek közül evangélikusok között köttetett 47, protestánsok között 30, vegyes házasság volt 193. Reverzálist adott egyházunk javára a Deák-téren 34, a fasorban 43, a X. kerületben 3, összesen 80.

Temetés volt a Deák-téri lelkészi körben 293, a fasoriban 175, a X. kerületben 51, összesen 519, még pedig 262 férfi, 257 nő. Közülük 81 elhunyt vidéki lakos volt.

Konfirmáltatott a Deák-téren 154, a fasorban 193, a X. kerületben 39, összesen 386.

Betérés volt a Deák-téren 45, a fasorban 35, a X. kerületben 4, összesen 84, még pedig 40 a róm. kath., 31 az izr. vallásról, a többi eloszlott.

Kitérés volt a Deák-téren 24, a fasorban 12, a X. kerületben 1, összesen 37, még pedig róm. kath. lett 23, visszatért izraelitának 9, a többi eloszlott.

Úrvacsorát vettek a Deák-téri templomban 5642, a fasoriban 3707, a X. kerületben 1671, összesen 11,020.

Midőn mindezeknek az adatoknak felsorolásával egyházközségünk múlt évi életének képét megrajzoltuk, a jövő legközelebbi feladatait is meg kell jelölnünk. Úgy érezzük, hogy a felekezetközi helyzet és az állammal való viszony következtében is legfőbb teendők belső erőink építése, a hithűség és egyházszeretet erősítése. Ennek érdekében látjuk szükségesnek azt, hogy a székesfővárós területén lévő evangélikus egyházközségek egymással szorosabb viszonyba lépjenek, közös problémáikat együttesen beszéljék s egymás segítségével oldják meg. Szükségesnek látjuk a belmisszió kérdéseinek tüzetes megvizsgálását, a templomépítések szorgalmazását, a kórházi lelkészi állás, a Deák-téri kántori állás megszervezését, illetve betöltését, az énekkarok támogatását, új énekeskönyv megalkotását s belső erőnk, értékünk és élniakarásunk külső jeléül, de önmagunk önérzetének növelése végett is a Luther-szobornak fővárosunkban való felállítását. Tegye a közgyűlés mindezeknek a kérdéseknek a megoldását az egyháztanács elsőrendű feladatává.

Ha egyházunk belső életén és e világnak még mindig nyugtalan és veszedelmekkel fenyegető életén végigtekintünk, újból és újból felcsendül lelkünkben a bőjti figyelmeztetés: Vigyázzatok és imádkozzatok! Vigyáznunk kell külső és belső ellenségek ellen s imádkoznunk kell az evangélium Urának szeretetéért és segítségéért. Az Ő megáldó kegyelme ajándékozza meg evangéliumi anyaszentegyházunkat és szeretett hazánkat a vigyázó és imádkozó lelkek egységével. *Kemény Lajos.*

Jelenkori vallásos mozgalmak és egyházaink.

(Előadás a budapesti középiskolai ifjúságnak 1928. márc. 23. és 30-án. Elmondotta: Gaudy László.)

(2) A missziói területeken teljes az egység már hosszú idő óta s Angliában pl. nem egyszer történik meg napjainkban sem, hogy a baptista ünnepségek vezérszónoka valamelyik angol presbyteriánus hiresség, vagy hivatalos egyházi ujságjaikban egészen távolálló közösségek emberei szólalnak meg.

Hogy közelebb jussunk kérdésünkhöz, nézzük meg a világrészeket. Kezdjük a forrongó Ázsián. Kína politikai küzdelme el fog csendesülni, a fegyver ropogás ott is meg fog szünni s azután következik majd el az igazi harc. A kínai nép ma már ismeri az európai szellemet és leszámolt azzal, hogy neki is tanulnia kell Európától. Tudomásul veszi azt, hogy keresztyénné lesz, ma már ismeri annak nagy értékeit, abban a több mint egy millió kínai keresztyénben, akik a legerősebb propagandát vállalják a jövő szempontjából. Egyik vezéralakjuk: dr. Dávid Yui mondja: „Krisztus megismerését első kézből akarjuk venni, a szentirásból. Az élő Krisztust prédikálni, az a mi feladatunk. A nyugati egyházak dogmái és istentiszteleti formái nekünk nem szükségesek, egészen új formákat akarunk a magunk érdekei szerint megteremteni. Nem akarunk hallani azokról a dogmatikai vitákról, amelyek Európában dultak, hanem egységes,

KUN JÁNOS uri- és női fehérnemű készítő
Harisnya, nyakkendők és keztyű-különlegességek.
Fehérneműk készítését hozott anyagból is vállalom.
Budapest, VIII., Üllői-út 24. Tel.: J. 398-81.

kínai evangéliumi egyházat akarunk alapitani.“ A hang és a gondolkodás olyan, mint a reformáció első évtizedeiben volt. Kinában jelenleg több mint 8000 missziónárius tevékenykedik. Amikor a még mindig folyó belháborúk megindultak s az európai nagyhatalmasságok a misszionáriusokat az ország belterületéről a tengerpartok mellé rendelték, a nagyhatalmak viszályát óvatosan s csendben figyelő Franciaország odanyilatkozott, hogy a róm. kath. misszionáriusok az ő védelme alatt vannak. A többi európai államok misszionáriusai nagy részben engedelmeskedtek a felszólitásnak és működésük szinterét kelet más földrajzi helyeire tették át. Igy is visszamaradt azonban több mint 300 prottestáns misszionárius, akik igen nehéz életviszonyok között élnek, mert az ágyútűzben értük senki sem felelhet. Néhányan mártyrhalált is haltak már azóta, de kiomlott vérük megmutatja a kínai népnek azt, hogy milyen misszionáriusok között keresse igazi vezéreit és igazi barátait.

Japán meghozta a maga vallásügyi törvényeit. A keresztyénséget egyenjogúnak ismerte el államvallása mellett és amikor 1927-ben felavatták a tokiói ev. templomot, melynek elődje az 1923-as földrengésnek esett áldozatul, a hivatalos ünnepségen megjelent Japán előkelő vallási társadalma és azt a kivánságát fejezte ki, hogy bár az innen kiinduló világosság mennél tovább hathatna. A japán buddhizmus hivatalos képviselőinek a keresztyénség iránti türelmessége és megértő szeretete olvasható a magyar nyelven is megjelent: Tokicsi Isii japán rablógyilkos bűnbánó önéletrajzában.

India ma szinhelye azoknak a vallási harcoknak, amelyek Kelet és Nyugat között folynak. India buddhizmusa ma már nem buddhizmus. A mindenki által jól ismert Mahat ma Ghandi, amikor az angol imperium fogságba vetette vallási lázadásért, magával vitte a börtönbe Ujszövetségét s amikor kiszabadult s a politikai pályát el kellett hagynia, theologiai tanár lett s a hindu papjelölteknek azóta az ujszövetséget tanitja s legutóbb jelentette ki 15.000 főnyi hallgatóság előtt, hogy minden jóravaló hindunak meg kell ismerni a vallásnak ezt a legtökéletesebb okmányát. Kína, Japán és India területén a keresztyénség propagandájával dolgozik a mohammedánizmus is és amikor a kínai Sanghaiban véres harcok folytak, az új mohammedánizmus egyedül üdvözitő voltát hirdető plakát és vallásos ujságok jelentek meg. Indiában ép ily erővel dolgoznak s ez a pusztulásra szánt vallásosság igy teszi utolsó erőfeszitéseit. Ugyanis a törökországi vallási reformok után a Koránban ma már senki sem hisz s új rendszerük nem más egy egyszerű erkölcstannál, melynek nem lesz hosszú élete.

Afrika még mindig az európai közérdeklődés homlokterében áll. Afrika nem száll szembe Európa új uraival, akik előzték onnan a szeretett evangélikus misszionáriusokat, hanem komolyan akar keresztyénné lenni. Vallja, hogy már megismerte a keresztyénséget első hirdetői által. Ma már vannak néger lelkészeik és theol. tanáraik és megakarják csinálni az afrikai nemzeti egyházat, amelynek evangéliumi egyház lesz a neve s amelybe bele fog tartozni, minden Afrikában született és keresztyénné lett ember. Nem a széthúzás, hanem az egyesülés és egységesség gondolata vezeti őket is.

A görögkeleti keresztyénség tekintélyes része az Ázsiának számító Oroszországban él s az európai Balkán-államokban levőkkel együtt, mint vallási közösség legalább 150,000.000 embert, illetve lelket jelent. Milyen hitéletben van ezeknek részük Oroszországban, ahol hivatalosan is megalakult a hitetlenek pártja, ahol szigorított börtönbűntetéssel sújtják azokat, akik nyilván vagy titokban vallástanitást végeznek? S ezzel az Oroszországgal diplomáciai érintkezésbe lép Róma és tárgyalásokat folytat s csak a végén tudja meg, hogy a kommün vele sem tesz kivételt s in contumáciám halálra itélte. Mégis a vallásosság fokozódásának itt sem lehet útjába állani. Néptömegek vonulnak fel egyházi körmenetek alkalmával s ha sortűz is éri őket, kitartanak. Az őskeresztyénség életéből ismétlődik itt meg az a jelenet, különösen az ifjúság lelkében, hogy az általános és elrettentő erkölcstelenségek miatt nincs máshoz való menekülés, mint az evangéliumhoz. Az Antikrisztus ellen csak Krisztus győzhet, a hivő fiatal oroszok azt vallják.

De különben ez a görögkeleti keresztyénség hisz a reneszánszában s bár tagadhatatlanul van rokonsága a római egyházzal, közösködni mégsem akar s egyik vezérével Stefán Zankovval vallja, hogy lélekben legközelebb Lutherhez és az anglikán vallásossághoz állnak. Ki hitte volna a katholikus megújhodás elrettentő megnyilvánulásaiban, amikor minden erőt ők reprezentáltak, hogy ez a keresztyénség is Luthert választja magának és nem a pápát.

Ausztrália a világ forgalmán jól kivül esik s csak annyit tudunk róla, hogy a gyűlések ellensége. A pápa 1930-ban nagy eucharisztikus kongresszust tervez ide, amelyet nagyobbnak terveznek, mint volt a chikágói s legalább 15.000 gyer-

Zongorák, pianinók

vásárlásánál ajánljuk

Állami nagy aranyéremmel kitüntetett

GAÁL J.

zongoratermét

Fizetési kedvezmény. — 10 évi jótállás. — Díjtalan csomagolás.

Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 7.
(Zeneakadémiával szemben.

Keresztyén cég. Telefon: 901—29.

Vajda M. Pál fényképészeti ✧ műterme ✧

Telefon **VII., Damjanich-u. 52.** Telefon

Gyermek- és hölgyfelvételek készitésében specialista. Az egyházközs. tagjai és családtagjainak 25% kedvezm.

mekből álló kórus és bérmáló tömeg nyilvánitja majd hová való tartozását.

Bizonyára nem lesz érdektelen ezek után az ezeken a területeken tevékenykedő misszió néhány számadatát bemutatni. 29.188 misszionárius dolgozik itt 4.598 állomáshelyen 36.246 gyülekezettel, 56.277 vasárnapi iskolával, 48.000 fő és alsóbb fokú iskolával. Ezen a területen 1.157 külföldi és 612 bennszülött missziói orvossal, 1.680 gyógyszertárral. Az évi orvosi kezelések száma 12 millió és az évi műtétek száma 200.000. (Folytatjuk.)

Chrisztanandra Budapesten.

Lapunk olvasói közül bizonyára sokan emlékeznek Chrisztanandra indus evang. lelkészre, aki az elmúlt évben több alkalommal is beszélt a mi közönségünknek. Azóta, hogy utoljára volt nálunk, összejárta az egész világot a Kelet és Afrika kivételével s hazautazását úgy tervezte, hogy még egyszer viszontláthassa országunkat.

Bécsből érkezett hozzánk s fogadására az állomáson: Broschko G. A., Kuthy Dezső, Vidovszky Kálmán, dr. Csia Sándor, a Bethánia egyesület néhány hölgytagja s e sorok írója jelent meg. Csodálatos dolog egy ilyen kedves ismerős várása. Ahogy kezet fog mindenkivel, ahogy egész lénye csupa mosoly, ahogy emlékezik mindenre s ahogy kedvesen érdeklődik minden után, ami magyar, az egyenesen megkapó.

Az egyetemes egyház egyszerű uzsonnával vendégeli meg a Keleti pályaudvar vendéglőjében s közben állandóan beszél. Utazásának minden sikerét és sikeretlenségét feltárja s ahogy cseveg, az embernek az az érzése, hogy mint ilyen, sokkal hatásosabb és meghittebb, mint hivatalos működésében. Ázsiai szemmel néz mindent, de határozottan, sőt túlzottan lutheri meggyőződésű s úgy néz meg mindent, hogy tapasztalatait nem ázsiai, hanem keresztyén s lutheri szempontból miképen lehetne értékesíteni. Nagy tervei vannak s úgy látszik, hogy a vándormissziói tevékenysége után most az alkotó tevékenysége kezdődik; ebben a gondolkodásában keleti s nacionalista.

Missziói iskolát akar felállítani Indiában, amelybe minden nemzet elküldené egyetlen képviselőjét s így állna elő az ősi hetven tanítványnak az iskolája. Ez a tanítványsereg misszionálhatná Indiát is a mi egyházunk javára, de egyben megtanulhatná az örökké értékes ind filozófiából mindazt, ami a keresztyénség szempontjából értékes s helyes irányba fordítaná azt a mi hibás gondolkodásunkat, amely eddig Indiából a nyers értékek mellett csak a spiritizmus számára termelt gyümölcsöket.

Ő is egy azok közül, aki ittléte alatt és azóta egészen és megmásíthatatlanul magyarbarát lett. S ezért túlzó vagy subjektive hizelgő az a megállapítása, amit külföldi útjain mondott mindenfelé, hogy igaz ugyan, hogy Magyarországon csak félmillió lutheránus van, de mindenik tüzes, mindenik tele van lelkesedéssel s épen ezért az eszme szempontjából elegendő.

Hogy világosan lát, abból állapíthatni meg, hogy Amerika vallásosságáért nem rajong. Azoknak pénzük van — mondja — s azt hiszik, hogy ezért ők felelősek egyedül a világért s ők is akarják kormányozni, pedig ehhez nem pénz, hanem hit és szív kell. Az van nálunk és azért szeret minket.

Egy óráig tartott ez a vidám hangnemben tartott, komoly dolgokról szóló beszélgetés, amely egész terjedelmében nem való még a nagy nyilvánosság elé s amikor az együttlét percei rövidültek, ez a kevesek társasága mind szomorúbb lett. Mindenki érezte, hogy olyan valaki megy el innen, aki lélekben idevaló s aki ha nincs is itt, gondolatban többször jár erre, mint gondolnók.

Meleg s testvéri búcsúval válunk el egymástól s integetünk neki állhatatosan, de amikor a mi kezünk már lelankad, a vonat ablakából egy kedves fekete kéz még mindig minket keres. *G. L.*

HIREK.

ISTENTISZTELETEK SORRENDJE

1928. május 6-án:

Hely	Óra délelőtt délután	Lelkész neve
Deák-tér (német)	fél 10	báró Podmaniczky Pál
Deák-tér (magyar)	11	dr. Kirchknopf Gusztáv
Deák-tér (magyar)	6	Sólyom Jenő
Fasor (ifjúsági)	10	Bereczky Sándor
Fasor	11	Kemény Lajos
Fasor	4	Késmárszky Lajos
Fasor (német)	5	—
Kőbánya	9	Hudák János
Simor-utca 35.	11	Majba Vilmos
Rákóczi-út 57.	10	Morhács Márton
Gyarmat-utca 14.	fél 11	dr. Szuchovszky Lajos
Üllői-út 24.	10	Martony Elek
Váci-út 61.	10	Rimár Jenő
Bécsi kapu-tér	11	Ruzsicska László
Zichy-utca 7.	11	Mohr Henrik
Horthy Miklós-út 27.	11	Szabó Aladár

Budafokon és Nagytétényen Petrovics Pál prédikál. Május 13-án a Deák-téri templomban Ruttkay M. Gyula, a fasori templomban Késmárszky Lajos, a kőbányai templomban Majba Vilmos prédikál.

Urvacsoraosztás. Május első vasárnapján a délelőtti istentisztelet befejezéseül a Deák-téri és fasori templomban urvacsoraosztás lesz.

A Deák-téri és fasori lelkészi hivatalok szegénysorsú konfirmándusok felruházására ez évben is kérik a hivek szives adományait. A Deák-téri lelkészi hivatal 3 fiú és 1 leány növendéket, a fasori 3 leány és 2 fiú növendéket szeretne felruházni.

A budapesti protestáns katonai egyházközség VII., Abonyi-u. 21. sz. a. istentiszteleteinek beosztása: Május 6. Prédikál v. Horkay Béla. Május 13. Prédikál Veress Jenő. Május 17. Áld. csüt. Prédikál Tuba András. Május 20. Prédikál Gombos Lajos. Május 27. Pünkösd.

Hősök emléknapja. Istentisztelet kezdete 10 óra. Prédikál Borbás Antal. Úrvacsorát oszt Soltész Elemér és Bordás Antal.

Ujabb zászló-affér. Vasárnap avatta fel a Deák-téri templomban a bpesti polgári leányiskolák vándorzászlaját Szabó Imre ref. lelkész, Józan Miklós unit. püspöki vikárius és Gaudy László hitokt. ig. Ennek az ünnepségnek meghivóin templomunk nem szerepelt, csak a Bazilikában tartandó megszentelésről történt említés. Ennek ellenére ez a hármas megáldás a prot. egyházak részéről megtörtént, a Bazilikában azonban nem, mert oda a katholikus lelkész nem engedte be a zászlót. Ugy látszik, hogy a keresztyén együttműködés hazánkban immár teljesen lehetetlen. A zászlóafférok minden tavasszal pontosan megjelennek, ez évben megtetézve az amerikai Kossuth szobor avatásnál történt kegyeletsértéssel. Legutóbb Magyarország kultuszminisztere Pécs város bankettjén nem Magyarország kormányzójára, hanem a pápára ürítette az első poharat, mintha bizony Magyarország csak egy volna a pápa tartományai közül. Most meg ez a vasárnapi zászlóavatás ejti gondolkozóba a főváros polgárságát. Tudvalevőleg a székesfőváros, mint kegyúr, milliárdokat ad bőkezűen a kath. egyháznak, de ugylátszik itt az ideje annak, hogy a kegyúri kötelezettségekkel szemben a kegyúri jogok tiszteletbentartását is megkövetelje. Ne felejtsék el a kath. plébániák, hogy a főváros adózói között a protestánsok is nagy számmal vannak!

A belvárosi reáliskolában múlt hó 29-én kedves ünnepség volt. Tanártársai, növendékei és fellebbvalói ünnepelték Krausz Vilmos tanár hittestvérünket abból az alkalomból, hogy ebben az iskolában 25 évi áldásos nevelői munkásságának erre az állomására érkezett. Leírni nem lehet azt a meleg, igazán megható szeretetet, amivel Krausz Vilmost körülvették, de örömmel kell megállapítani azt, hogy az evangélium emberei mindenütt dicsőséget szereznek és szeretetet érdemelnek.

Cserkészünnepély. A 223. számú Pesti Luther-Szövetség cserkészcsapata május 13-án, vasárnap d. u. 6 órakor a Deák-téri iskolák (Sütő-u. 1.) dísztermében ünnepélyt rendez. A műsoron, amelynek megváltása kötelező, többek között zenekari szám, szindarab szerepel. A cserkészet barátait, evangélikus ifjúságunk jóakaróit szeretettel hívja a rendezőség.

Az Ev. Tanáregyesület aszódi gyülése, ugyanazon tárgysorozattal, egy héttel későbbre halasztatott.

A fasori templom családi hírei. *Keresztelés:* Mikel Mária, Abaffy Erzsébet, Gross Imre, Droppa Gyula, Kilczer Lujza, Kiss Mária, Tashauer Ida, Dax Klára. *Esketés:* Litanszky Ferenc—Frőhlich Erzsébet, Földházy Sándor—Dubniczky Mária, dr. Dégel Sándor—Sőtér Mária, Peier Ferenc—Polerezky Ilona, Zoltánfi Lajos—Götz Irén, Czifferi István—Mocsáry Gizella. *Temetés:* özv. Kossa Jánosné 54, tharnai dr. Kostyál Miklós 64, Rimár Mihályné 83, Asztalos Mihály 57, Juhász Juliska 6, Kolbenheyer Béla 44, Sztik Henrik 53, özv. Surányi Árminné 59, Hesz Júlia 19, Bihalek József 23, Menich Györgyné 36, Takács János 59, Nagy Györgyné 47, Zsarnóczai László 8 hetes, Schultheisz László 33, özv. Szarafon Ferencné 72, Sárközi Jenő 22, Deli András 5, Loskot Lipótné 58, Bebőt Katalin 64 éves. *Adományok:* Prot. árvaháznak Éber Ernő és neje 10, Kasper István 10, úrv. borra Barabás Sándorné 10, szegényeknek Marschall Emilia 5, Lingel Klára 20, Kukucs Helén 5, Klenner Károly 5, Kovács Rezső 4, Berki György 4, Kondor Géza és neje 20, Teller Ferencné 5, szegény gyermekeknek Kasper Róbert 10, helyi nyugdíjintézetnek Lisszay Rezsőné 5, Ev. Családi Lapra Teller Ferencné 5, Kasper Róbert 5, szabad rendelkezésre Teller Ferencné 10, kelenföldi harangra N. N. 3, egyházfentartásra Nagy létvánné 10, N. N. 10, angyalföldi templomra N. N. 5 pengőt adományozott.

A Deák-téri templom családi hírei. *Keresztelés:* Haffner Éva Erzsébet Zita. *Esketés:* Marek László rk.—Marek Alojzia ev., Hojas István rk.—Bander Karolina ev. *Temetés:* Szalai Ilona 15 hó, özv. Janku Ignácné sz. Gécs Zsuzsanna 65, Haás Sándorné sz. Gyurka Anna 42, özv. Rosenkrantz Rezsőné sz. Stempel Julianna 82 év. *Adomány:* szegényeknek N. N. 5, Báthori Miklósné 5, Haás Sándor 20, templomalapra Báthori Miklósné 5, Komjáthy-Vanyerka Pitinkó 16 P.

Kőbányai evang. templomépitési alapra befizetett adományok: Dietrich Károly vezérigazgató 100, Dietrich Károlyné szül. Gmelin Róza 100, Moravcsik Sándor állomásfőnök 10 P. 200 pengős kötelezvényre részletfizetés: Ernst János 50 P. 100 pengős kötelezvényre részletfizetés: Bernhard Tivadar 5, Csernok Rezső 20, Dürr Alajos, Tibor Béla 50, Everling Róza 25, Földváry Imre 10, özv. Hesz Györgyné 20, özv. Krasser Aurélné 10, Keller Mihály 15, Kroslák Mihály 10, özv. Leyrer Jánosné 5, Oberucs Mihály 4, Plavetz Gyula 20, Schön Zoltán 50, Sagmeister Janka 40, S. L. 10, Szabadkai Simon 20, Wéber Ilona 15 P. 80 pengős kötelezvényre részletfizetés: özv. Barczán Endréné 5, Fedák Jánosné 10 P. 50 pengős kötelezvényre részletfizetés: Hubovszky János 25, Hedrich Márton 20 P.

A X. ker. Lelkészi Körben szegények részére adakoztak: Graepel Henrikné 24, Jancsó Józsefné 20, Moiret Lajosné 20 P. Úrvacsorai bort adtak: Dr. Balogh Jenőné, Krammer Arthur, Kolba László, Molnár István. A kőbányai istentiszteletek számára művészi himzésű úrvacsorai terítőt adományozott özv. Eisele Jánosné és Klimay Mariska. A Simor-utcai templom számára Kultsár Lajos máv. ny. felügyelő neje egy fekete- és egy lilaszínű szószéki bársonyterítőt nagyünnepi istentiszteletekre.

Legjobbak a Kaszás cipők!
VII., Damjanich-utca 18. sz.

Evang. árva leány, 4 polgárit végzett, gyermekek mellé ajánlkozik. Cím a fasori lelkészi hivatalban.

Idősebb, de munkaképes magányos nő, aki nagyobb helyeken házvezetőnő volt, lehetőleg vidékre, pusztára is, szakácsnőnek vagy gazdasszonynak ajánlkozik. Drabik Ilona, Dalnok-u. 12. Árvák otthona.

Ügyes szabónő házakhoz ajánlkozik. Esetleg lakásán is vállal munkát. Cime: Lechner Józsefné, IX., Szvetenay-utca 8. III. 16.

Pénztárosnői vagy felirónői állást keres evang. hittestvérünk, komoly munkaerő. Cime megtudható a Gazd. Hiv.-ban, IV. Deák-tér 4. I. 6. 9—12-ig, 3—5-ig.

Teljesen árva 2 kis fiút, egyik 8 éves másik 3 éves, melyik hittestvérünk fogadna örökbe. Felvilágositással szolgál a Gazd. Hiv. IV. Deák-tér 4. I. 6. Ev. egyház.

Állásnélküli okl. gazdatiszt bármilyen megfelelő állást vállal. Cim: IV., Deák-tér 4. Gazd. Hiv.-ban.

Okl. betegápoló, ev. masszőr, vállal betegápolást, kisérést, törés, ficam, ludtalp stb. kezelését háznál is. Cim: Téringer József, VIII., Kemény Zsigmond-u. 15. III. 23.

Jól nevelt 15 éves ev. leányomat nyaraló családnál gyermekekhez, játszópajtásként elhelyezném. Szives megkeresések: Wertheim, Dob u. 74. III. 31. a.

Világos utcai szobába lakótársnőt keres ev. fiatal asszony. Azonnalra is vagy 1-re. Cim: Kemény Zsigmond-u. 15. III. 23.

ELSŐ MAGYAR
Általános Biztosító Társaság
Alakult 1857-ben Budapest, IV., Vigadó-tér 1. Alakult 1857-ben
A legrégibb és legnagyobb magyar biztosító intézet.
Az evangélikus egyháznak 30 év óta szerződéses biztositó társasága.
Fiókjai vannak az ország egész területén.
Elfogad biztosításokat a következőkre:
Emberélet és baleset. — Tűz, jég, üveg, autó, géptörés. — Betörés, pénztári kiküldött kirablása. — Szállitmány, uti poggyász, értékküldemény. — Állat és szavatosság.

LEGTÖKÉLETESEBB HANGÚ
HARANGOKAT
KÉSZIT
WALSER FERENC
Budapest, VI., Lomb-u. 34-36.

KRAYER Lakk, festék minden célra
KRAYER és TÁRSA, Budapest, Váci-út 34
Tel.: 905—70. Fiókok: Tel.: 905—71.
V., Váci-út 6. IV., Király Pál-u. 20. VII., Dob-u. 37.

Pártoljuk keresztyén testvéri szeretettel, munkák adásával
HOFFMANN GUSZTÁV
kárpitosmester hittestvérünket
BUDAPEST, VIII. KER., SZŰZ-UTCA 3. I. EM. 11.

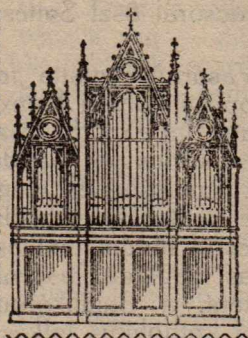

Gerstenengst József orgonaépitő
Budapest, VI. Sziv-u. 14
Új orgonák készitését, valamint átépitést, javitást, hangolást, homlokzatsípok készitését szakszerű és művészi kivitelben vállal a legjutányosabb árak mellett.

Siffonok, lenvásznak, damastárúk és ágyneműek méter-, vég- és tucatszámra
TRIZNYAI Telefon: 298—36
SZABÓ
Telefon: 298—36 **TÖRÖK** cégnél
Budapest, IV., Petőfi Sándor (volt Koronaherceg)-ucca 3.

KIRSCHNER JÁNOS
Budapest, IV., Váci-utca 30b.
Telefon: Teréz 255—10.
Szepességi vászon és asztalneműek raktára
(Wein Károly és Tsai késmárki gyárából.)
Továbbá: Len, sifon, pamutárúk és női fehérneműek nagy választékban.

MOLYKÁR
elleni szőnyeg, szőrme, ruhanemű stb. megóvás és porolás; féregirtási, lakástakarítási és bútorberaktározási vállalat
Kerber Henrik, Budapest,
VIII., Nap-utca 29. szám
Telefon: József 303—86. ✧ Alapittatott 1890.

Gärtner Ágoston
Villamossági vállalata
Budapest, V., Wurm-u. 3. Telefon: 95—33.
Mindennemű fémszálas izzólámpák.
Az összes villamosszerelési cikkek, villamosfőző- és fűtőkészülékek villamos zseblámpák szerelések és javitások

Dr.
Pajor Szanatórium
Budapest, VIII., Vas-utca 17.
Bel-, ideg-, üdülő- és sebészeti betegek részére.
Külön osztályok:
nőgyógyászat, szülészet, urológia és orthopédia.
Nagy vízgyógyintézet. — Orthopéd és Zander gyógygimnasztika. — Diétás konyha. — Nap-, légfürdők, vízkúrák, diatermia a bejárók által is igénybevehetők.
A magánklinikai osztályon a napi ellátás díja 12 P.

Minden bevásárlásánál hivatkozzék lapunkra!

Szőrme-megóvás
biztosítással
SOMOGYI szücsnél, VIII. Rákóczi-út 23.
Telefon: József 363—14.
Átalakítás — javítás őszi áraknál lényegesen olcsóbban.

Budapest legrégibb plissé-üzlete
Fried-Rappaport utóda Marosi Berta
Budapest, IV., Kamermayer Károly-utca 10. szám
PLISSÉ KÜLÖNLEGESSÉGEK:
2 m kezdve mindenféle variációban, továbbá mintás *plisséket*, ruha és fehérnemű *azsurt*, *endlizést* és *gomb dthuzást* a legszebb kivitelben, szakszerűen készitek.
Minden munkát meg lehet várni! A címre ügyelni!

Hittestvéreink figyelmébe!
BUTORT legelőnyösebb fizetési feltételek mellett részletfizetésre
az Első Bajai Butorgyár mintalerakata és vezérképviseleténél:
LANGSFELD GYULA
hittestvérünknél, **Budapest, VII., Wesselényi-utca 4. sz.** alatt vásárolhat a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

◂ GUNDEL ▸
éttermei a Gellért nagyszállóban és nyári kerthelyisége az állatkert mellett közismertek a konyha jósága, tisztaság és figyelmes ktszolgálás révén.
Társasebédek, bankettek, találkozók céljára a legalkalmasabb helyiségek

OSKÓ GÉZA cipőárúháza
Budapest, IV., Kamermayer Károly-utca 8.
Telefon L. 965—29. Telefon L. 965—29.

Vászon-áruk, Sifón, batisztok, törlők, damaszt evőkészletek, zsebkendők, angol zefirek, óriási választékban, nagybani árak. Kész női és férfi fehérneműek méret szerint is készülnek legjobb kivitelben. **Belvárosi Vászonárú Rt.** Budapest, IV., Kamermayer Károly-utca 10. sz. (Ev. egyház épületében.)

Hajdu Sándor és Társa
szobafestők és mázolók
Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 12. sz.

Kérje mindenütt a világhírű sav- és tűzálló szavatolt
Sphinxedényt
Nagybani főlerakat:
Holbik István, Budapest, VI., Király-utca 96.
Telefon: L. 988—01.

Zaunbauer Ferenc utóda
Paudler János
Távirda-, telephon- és villámhárító épitő intézet.
Hatóságilag enged. villanyvilágitás és erőátvitel
Budapest, V., Gróf Tisza István-u. 10. (volt József-tér 13.)
Alapittatott 1872. Telefon 31—10.

Krausz Frigyes
lakatosmester
Budapest, IV,, Sörház-utca 7. sz,, Váci-utca sarok.
Ajánlja magát mindennemű munkák elkészitésére, ú. m.: **épület, portál, vasredőnyök és faredőnyök.**

Kiltz Jakab és Emich Testv.
üvegcsiszoló- és tükörgyár
BUDAPEST, VIII., Práter-utca 84. szám.
Telefon: József 354—76.

Novák Péter ✧ uri szabó ✧
Budapest, VIII., Gyulai Pál-u. 13, I, 9
Luther-kabátok speciális készitője
Mindennemű szakmámba vágó munkát elvállalok. | Valódi angol szövetek állandóan raktáron.

Sauczek Jakab arany- és ezüst paszomány-, jelvény-, fémgomb-, egyenruha-, egyházi-, kézimunka- és szinházi kellékek gyári főraktara
Tel.: 277-93. Tel.: 277-93.
BUDAPEST, IV., Sütő-u. 1. (Evangélikus templomép.)

Alapittatott 1840-ben
Hochschopf János utódai
Keller és Rossa
Vászon- és fehérneműek raktára. — Menyasszonyi kelengyék. — Női fehérneműek. — Csecsemő-kelengyék. — Köténykülönlegességek. — Szövöttárúk.
Budapest, IV., Sütő-u. 1. (Ev. egyház épületében)

GUNDEL FERENC
JAPÁN KÁVÉHÁZ
VI. Andrássy-út 45.
Bel- és külföldi lapok nagy választékban. Hittestvéreink találkozási helye.
Telefon: T. 221—58. és L. 976—20. sz.

ROSTA FERENC
első ezüstkoszorús órásmester
BUDAPEST, IV., HARISKÖZ 2. SZÁM
A Glashütte-i Strasser csillagászati ingaóragyár magyarorsz. vezérképviselője. Raktáron tart: mindennemű megbizható órát és divatos ékszert. Javitások saját műhelyben készülnek!
Hittestvéreinknek 10% engedmény

Minden bevásárlásánál hivatkozzék lapunkra!

BALDAUF MÁTYÁS
„MÁTYÁS PINCÉJE"
BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6.
Telefon: József **450—53.**
Evangélikus hittestvéreink állandó találkozó helye.

Szőnyegek, **függönyök, keretek, átvetők és pokrócok** eladása nagyban és kicsinyben
Kurucz F. Károlynál
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9.
Telefon: 19—82.
A Tolnai Szőnyeg- és Szövőgyár R.-T. gyári lerakata
E lapra hivatkozóknak fizetési könnyítések.

Keresztyén testvéreim figyelmébe! **Gallér tisztításban vezet! Ára darabonként 10 fillér!**
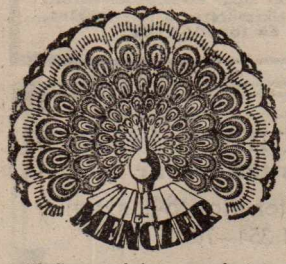

MENCZER
gőzmosó-üzem, kelmefestő és vegytisztító vállalata.
I., Attila-u. 10. Nyári színház és Roham-u. között.
II., Zsigmond-u. 6. Pálffy-térnél és
II., Zsigmond-u. 18. Margithidnál.
IV., Eskü-út 5. Váci-u. sarok, Klotild-palota
V., Lipót-körút 19.
VIII., Főherceg Sándor-u. 42.
Telefon: 108-99, 963-68, 379-14, 352-17
Külön vidéki osztály!

Összerakható könyvszekrények! Praktikus és olcsó!
LINGEL KÁROLY ÉS FIAI
első magyar faárú- és bútorgyár
BUDAPEST, VII., RÓZSA-UTCA 4-6. SZ.

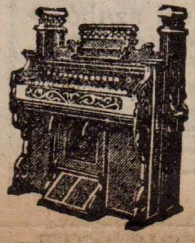
Közismert legjobb
Harmoniumok
házi, dalköri, iskolai, templomi használatra. Országhirű harmonium-specálista
Hörl Nándor
Budapest, II. ker., Török-utca 8. szám.
Különlegesség: **templomi harmoniumok**
Fizetési kedvezmény! Sürgönycím: „Harmonhörl".

LOPOS GYULA
szabadalmazott
iskolapadok, iskolai bútorok, atlétikai sportcikkek és tornaszerek gyára
BUDAPEST, III., BÉCSI-ÚT 85. SZ.
Telefon: Ó 625—05.
Árjegyzéket és költségvetést felszólításra küldök.

Siremlékek és **mindennemű márványmunkák**
STEMPEL SAMU GYULA
kőfaragó cégnél, Budapest, VIII., Magdolna-utca 19.
Siremlékek raktáron nagy választékban granit, syenit, márvány és más kövekből.

Támogassa hittestvérét azzal, hogy díjtalan ajánlatot kér!
Az összes rendszerű IRÓGÉPEK
Gyári újak és használtak vétele és eladása. Szakszerű, lelkiismeretes javítás. Karbantartás évenként 12 pengő.
„POLYGONE" (törv. bej. cég, Csemiczky László.)
V. Alkotmány-u. 16. Telefon: Lipót 973—75. szám. Vilmos cs. úttól 3-ik ház. Címre tessék nagyon figyelni.

Oláh István úri szabó
BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 4. szám
Készít: díszmagyar-, vadász- és sportöltözeteket. Hazai-, angol- és francia szövetek raktára.

SCHNEIDER SÁNDOR
selyem-, bársony-, szalag- és női kalapkellékek árúháza
Budapest, IV., Hajó-utca 8-10. Tel.: 74-34.

Harangművek Részvénytársaság
Budapest, V., Berlini-tér 2. Központi iroda telefonja: Lipót 488-55. Gyártelep: József 421-83. sz.
Elvállal csakis príma minőségű nyersanyagból harang rendeléseket három évi hitelre legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. A rendeléseket a feladástól számított 8 héten belül pönálé kötelezettsége mellett vállalja. Szakértőt kívánatra díjmentesen kiküld.

Bölcskey B. Betéti Társaság
Fűszer-, csemege-, fa- és szénkereskedései:
I., Mészáros-u. 14. — IV., Hajó-u. 8—10. — VI., Izabella-u. 39. — VI., Dévény-u. 1. — Pestszentlőrincz állami lakótelep. — **Telefonmegrendelések költségmentesen házhoz szállítva még aznap.**
Telefon: Teréz 123—26. — József 370—34.

Tel.: J. 379-48

Alapít. év 1902
Őfelsége Zita királyné szállítója. Budapest, Paris, London „Grand Prix"-vel kitüntetve kitünő munkáért és szép izlésért.
Koszorus cipész mester
Németh Imre
BUDAPEST
IV. Kaplony utc. 3 - Grof Andrássy palota
Cipő különlegességeket u. m. estélyi, troteur, vízhatlan sport, vadász cipőket és lovagló és polo csizmákat készit
LONDON 1908.

„GRAND PRIX"

„Fébé" Evangélikus Diakonissza Anyaházi Nyomda, Budapest, VII., Damjanich-utca 28b. — Felelős: Fekete Géza